

KNJIŽNIČARSKE NOVICE

5(1995)4

13. april 1995

IZOBRAŽEVANJE

SAMOSTOJNI ŠTUDIJ BIBLIOTEKARSTVA NA FILOZOFSKI FAKULTETI ZA DIPLOMANTE BIVŠE PEDAGOŠKE AKADEMIJE

Program samostojnega študija bibliotekarstva na Filozofski fakulteti v 3. in 4. letniku za diplomante bivše Pedagoške akademije je bil na Oddelku za bibliotekarstvo pripravljen že ob koncu leta 1993. Program je bil od vseh ustreznih organov Filozofske fakultete sprejet in posredovan Znanstveno pedagoškemu svetu Univerze, ki je na program dal soglasje 6.4.1994.

Zaradi uveljavitve novega zakona o visokem šolstvu, ustanovitve novega organa Sveta za visoko šolstvo in sprejema novih meril za ocenjevanje študijskih programov, je program samostojnega študija bibliotekarstva - kljub temu, da je po prejšnjih predpisih že bil odobren - moral oceniti še novi Svet za visoko šolstvo.

Ta organ je program zavrnil, tudi zaradi načelnega vprašanja, da ni mogoče sprejemati le dela študijskega programa in ugotovitve, da Oddelok za bibliotekarstvo ne izvaja programa samostojnega študija. Tako je bilo onemogočeno novi program vključiti v razpis vpisa za študijsko leto 1995/96.

Na oddelku za bibliotekarstvo smo se odločili, da bomo še v teku tekočega študijskega leta pripravili delno prenovo programa študija in, med drugim, uvedli tudi možnost samostojnega študija. Tak prenovljen program bo moral ponovno v celotni postopek sprejemanja in odobravanja, vendar ocenjujemo, da bi bilo mogoče postopke zaključiti do razpisa vpisa na Univerzo za študijsko leto 1996/97. V tem okviru bomo tudi omogočili študij ob delu v 3. in 4. letniku za študente bivše Pedagoške akademije.

Kandidate za ta študijski program moramo prositi, da potrpijo še eno leto. Upamo, da bomo do takrat lahko obšli vse zapreke in vpisali prve študente.

Red.prof.dr. Martin Žnideršič
Predstojnik Oddelka za
bibliotekarstvo FF

SPLOŠNOIZOBRAŽEVALNE KNJIŽNICE

OTVORITEV KNJIŽNICE V ORMOŽU

V počastitev kulturnega praznika smo v Ormožu dne 8. februarja svečano odprli nove prostore knjižnice v ormoškem gradu.

Začetki knjižničarstva v našem kraju segajo v leto 1493, ko je Jakob Szekly ustanovil frančiškanski samostan, v okviru katerega je delovala bogata knjižnica. Ob razpadu samostana se je gradivo razneslo v Varaždin in Gradec, veliko pa se ga je porazgubilo. Ideja knjižnic je močnejše zaživela iz želje ter potrebe po ohranitvi in uveljavitvi slovenskega jezika sredi 19. stoletja s čitalnicami; leta 1868 so v Ormožu ustanovili Narodno čitalnico. Leta 1884 je v njeno knjižnico bilo vpisanih 47 udov, kakor so jih takrat imenovali, s častnim članom dr. Josipom Jurajem Strossmayerjem. Svoje prostore je čitalnica imela v ormoški hranilnici - današnjem Kombinatju Jeruzalem - prirejala je tudi igre, proslave in veselice.

Zelo pomembno je leto 1906, saj je takrat čitalnica odprla vrata tudi za nečlane in tako postala Javna ljudska knjižnica. V naslednjih letih so nastajale številne majhne knjižnice, ki so jih ustanavljala društva; Sokol, Dekliška zveza, Prosvetna zveza, pedagoški delavci. Te knjižnice so imele zelo skromne fonde knjig, obenem ni bilo zakona, ki bi jih ščitil, zato so zapovrstjo propadale.

Med drugo svetovno vojno knjižnice niso delovale, po vojni so pričeli zbirati knjižno gradivo in se združevati v okrajne knjižnice.

Leta 1945 je občinski odbor OF ustanovil Ljudsko knjižnico, ki je imela v lasti le skromnih 1200 enot gradiva. Leta 1958 je knjižnica postala last DPO Svoboda, 1963 pa jo je občina imenovala za Matično knjižnico Ormož.

Knjižnica se je ves čas preseljevala, saj so bili vsi prostori neustrežni. Med drugim je bila na Mestnem trgu, v stavbi reševalne postaje, v stanovanjskem bloku, v gradu. Vse do pred osmimi leti, ko se je preselila v prostore v Vrazovi ulici, ki pa so sedaj postali premajhni. Od takrat je knjižnica doživela kvaliteten razvoj. Svoj fond gradiva je v teh letih iz 20.000 enot povečala na 40.000 enot: večinoma knjig, skoraj 1200 video kaset, 350 kompaktnih plošč in 250 igrac. V lanskem letu so si obiskovalci knjižnice izposodili več kot 41.000 enot gradiva, knjižnico pa so obiskali skoraj 25.000 krat.

Novi prostori Knjižnice Franca Ksaverja Meška, Ormož zavzemajo nekaj nad 400 m², in so tudi na novo opremljeni. Oprema je ideja in delo arhitekta Igorja Skulja iz Ljubljane, pohištvo pa je izdelalo Kovaštvo Kovač iz Ljubljane. Stene so obogatene s slikami likovnih ustvarjalcev kolonije KUD Sv. Tomaž. S knjižnico v gradu dobiva tudi grad počasj svojo novo podobo in pravo vsebino - domala v celoti naj bi ga namenili kulturnim potrebam. Ormoški župan Vili Trofenik je v svojem nagovoru ob otvoritvi knjižnice med drugim povedal, da naj bi tem potrebam namenili še dodatnih 300 m² notranjih grajskih površin, v nadstropju pa naj bi v prihodnosti sedanji muzej tudi prostorsko

razširili še z bogato ormoško arheološko zbirko (predvsem iz obdobja kulture žarnih grobišč), ki jo sedaj hranijo v ptujskem muzeju.

Ta urejanja in načrtovane preselitve je pospešila slovenska osamosvojitve, saj je bil v takratni kratki vojni ormoški grad močno poškodovan. Nujno popravilo stropa in ostrejša gradu z zamenjavo kritine je doslej stalo 20 milijonov tolarjev, a ostrešje zahodnega dela gradu še ni obnovljeno. Za ureditev knjižnice je bilo skupaj z opremo porabljenih 33 milijonov tolarjev. Ves denar, torej 53 milijonov tolarjev, je prispeval ormoški proračun, saj za popravilo gradu, čeprav poškodovanega v vojni, niso dobili niti tolarja, pri knjižnici pa jih je pustilo na cedilu Ministrstvo za kulturo.

Množična udeležba krajanov na otvoritvi, in kakor opazamo vedno večji obisk oziroma izposoja gradiva, dokazujejo, da je naša usmeritev in želja, da bi knjižnica ne bila samo prostor, kjer se izposojajo knjige, ampak da bi postala kulturno bogato in družabno središče našega kraja, pravilna.

Knjižničarke Knjižnice Ormož

2. APRIL - MEDNARODNI DAN KNJIG ZA OTROKE

2. aprila, pred 190 leti, se je rodil danski pravljicar Hans Christian Andersen. Njegov rojstni dan je mednarodna zveza za mladinsko književnost proglasila za Mednarodni dan knjig za otroke, ki se po svetu in pri nas praznuje od leta 1967.

V Pionirski knjižnici, enoti Knjižnice Otona Župančiča v Ljubljani smo pripravili v počastitev tega dne osrednjo razstavo.

Pri izbiri teme za letošnjo razstavo nas je vzpodbudila še ena pomembna obletnica in sicer 50-letnica založbe Mladinska knjiga. Odločili smo se, da bomo predstavili "moje najljubše knjige iz založbe Mladinska knjiga", ki so jih izbirali otroci, naši mladi bralci od leta 1972 in mi, knjižničarke in knjižničarji iz Pionirske knjižnice, ki smo jih izbrali iz celotnega obdobja, od leta 1945.

Razstava se bo svečano pričela v ponedeljek, 3. aprila 1995 ob 11. uri, zaključila pa konec maja. V času razstave *Moje najljubše knjige* iz založbe Mladinska knjiga bo več prireditev, med katerimi želimo posebej opozoriti na strokovno srečanje slovenskih mladinskih in šolskih knjižničarjev v sredo 12. aprila 1995 ob 9.30 v Pionirski knjižnici v Ljubljani, Komenskega 9, z naslovom: *Dobro mladinsko branje*. Na srečanju bodo sodelovali uredniki iz založbe Mladinska knjiga Niko Grafenauer, Vasja Cerar, Pavle Učakar in predstavniki, uredniki mladinske periodike založbe Mladinska knjiga. Knjižničarje vabimo, da sodelujejo pri pogovoru o tem, ali imamo dobre mladinske knjige in ali so mladi dobri bralci. Dobrodošla bodo tudi mnenja o periodiki za mlade. Program drugih prireditev v času razstave bo pripravljen do aprila.

Sponzor Mednarodnega dne knjig za otroke 1995 je japonska sekcija Mednarodne zveze za mladinsko književnost.

Poslanico ob tem dnevu je napisal japonski pisatelj Shigeo Watanabe, avtorica letošnjega plakata pa je japonska ilustratorica Kaoru Ono.

Shigeo Watanabe je poslanico z naslovom: "Knjige: naše skupno doživetje" namenil bolj odraslim, še posebno staršem, ki naj bi se zavedali pomena dobre knjige za otroke.

Shigeo Watanabe je pisatelj in prevajalec, ki je za svoje izvrstne prevode prejel leta 1984 častno diplomu Mednarodne zveze za mladinsko književnost.

Ilustratorka Kaoru Onu je letošnji plakat posvetila junakom Andersenovih pravljic.

Tanja Pogačar

KNJIGE: NAŠE SKUPNO DOŽIVETJE (Shigeo Watanabe)

V knjižnici sem nekoč opazil nosečo žensko, bodočo mamico, ki je skrbno izbirala slikanice; vsa je izžarevala srečo pričakovanja. "Zares ljubeča bodoča mati", sem pomislil, "ki pripoveduje in poje svojemu še nerojenemu otroku ter mu celo bere pravljice." Predstavljaj sem si otročička, ki v varni toploti materinega trebuha že vneta brca in prisluškuje materinemu glasu. Nekaj ganljivega je v tej povezanosti, ki se začne tkati med materjo in otrokom v času, ko sta fizično še eno in ju nič ne ločuje.

Tudi jaz sem poslušal pesmi in uspavanke v nežnem in toplem maminem naročju in junaške pustolovske zgodbe v objemu očetovih močnih rok. Če sem si želel slišati ljudsko pravljico, so mi željo vedno izpolnili ljubeči stari starši. V osnovni šoli pa sem imel učitelja, ki nam je imel ob deževnih dneh navado reči, naj zapremo učbenike. Nato je iz žepa

potegnil knjigo in nam bral nenavadne pripovedke iz grške mitologije.

Zgodbe, ki smo jih slišali v otroštvu, ostanejo z nami celo življenje in so tesno povezane s spominom na tiste, ki so nam jih pripovedovali.

Meni samemu so zgodbe vedno veliko pomenile: pomirjale so me, mi širile obzorje, me učile prijaznosti in premagovanja samote, mi dajale moč, iz katere sem črpal pogum in samozavest. Ko sem sam imel družino, sva z ženo to čudovito izkušnjo posredovala našim otrokom. Čas, ki smo ga skupaj preživeli ob branju zgodb, je bil neizmerno srečen.

Zgodbe smo seveda vedno lahko našli v knjigah. Knjige smo brali skupaj, v njih odkrivali skupne prijatelje, si utirali pota v kraljestva domišljije in s knjigami prepotovali svet. Vsaka stran knjige, ki smo jo prebrali starši skupaj z otroki, požene korenine v naših srcih, tam, kjer se prične naš duhovni razvoj. Vezi, ki nastanejo med starši in otroki na tak način, so močne in dolgotrajne.

Trdno verujem v moč knjige. V knjigah se ohranjajo zgodbe ljudi. Beremo jih lahko vedno in povsod. Knjige omogočajo ljudem, da se njihova srca in duše srečujejo in družijo. S knjigami lahko premagujemo čas, prostor, celo jezikovne in kulturne pregrade. Branje je dejanje, ki je samotno, hkrati pa te tudi povezuje z ljudmi z vsega sveta. Če bi se vsi otroci lahko naučili brati in če bi imel vsak človek vsaj eno knjigo, bi to v bistveni meri pripomoglo k zmanjševanju vojn in sporov na svetu.

Vsak odrasel, ki se spominja svojega otroštva, ve, kako je, če te pustijo samega. In se spomni, da

so bile knjige tiste, ki so ga rešile tesnobnega občutka samote in mu dajale upanje. To lahko jasno razberemo tudi iz poročil iz begunskih taborišč, o ljudeh, ki bežijo pred vojnim uničenjem. Prav zgodbe iz knjig so, če izvamemo kruh, tisto, kar najprej povrne smehljaj na otroške obraze. Ti smehljaji nam pripovedujejo jasno in nedvoumno: dobre knjige za otroke lahko pripomorejo k utrditvi poti za mir.

Prevedla
Tanja Pogačar

NAGRAJENKA LANSKEGA MEDNARODNEGA KNJIŽNEGA KVIZA

Z nemške ustanove Stiftung Lesen smo dobili sporočilo, da je bila med slovenskimi reševalci lanskega mednarodnega knjižnega kviza "Branje v družinskem krogu" izžrebana **Sabina Oven**, učenka 8. razreda z Osnovne šole Oskarja Kovačiča v Ljubljani. Nagrada je prišla v prave roke: Sabina Oven in sošolka Neža Trnkoczy sta lani v okviru knjižničarskega krožka pod mentorstvom Anice Marinčič in Katarine Kranjec naredili raziskovalno nalogo z naslovom "Družinsko branje - Barje".

Čestitamo nagrajenki Sabini in njeni šolski knjižničarki ga. Anici Marinčič, ki je pritegnila h kvizu veliko učencev na svoji šoli.

Nagrajenka Sabina Oven bo oktobra letos za en teden odpotovala v nemško mesto Korbach. Za spremstvo si je izbrala Nežo Trnkoczy, sodelavsko pri raziskovalni nalogi. V Korbachu se bo

zbralo okrog 30 udeležencev iz različnih evropskih držav, nagrajencev lanskega in predlanskega mednarodnega knjižnega kviza. Tako potuje oktobra v Nemčijo s svojo prijateljico tudi Ksenija Tricić, slovenska nagrajenka kviza 1993 "Knjige gradijo mostove". Vsem želimo srečno pot in lep teden v Nemčiji.

Zgornjo informacijo lahko izkoristimo kot vabilo k reševanju letošnjega knjižnega kviza "Zemlja je naš dom".

Tilka Jamnik

SREČANJE S PIKIJEM ALI 50. ROJSTNI DAN ZALOŽBE MLADINSKA KNJIGA

Četrtek, 16. marca je bil za mlade obiskovalce knjižnice in za knjižničarje Knjižnice dr. Toneta Pretnarja kljub sivemu, snežno-deževnemu vremenu prijazen in prijeten dan. Se sprašujete, zakaj?

Takole je bilo. Že februarja so nas prijazno poklicali iz založbe Mladinska knjiga iz Ljubljane in nas spomnili, da letos praznujejo 50 let dela založbe. Praznovanje rojstnega dne so malo obrnili na glavo in se za svoja dopolnjena "Abrahamova" leta odločili obogatiti 60 slovenskih SIK-ov vsako s 50 naslovi iz svoje bogate produkcije, hkrati pa so nam ponudili, da na obisk pripeljejo kužka Pikija - lutko oziroma kostum, ki so ga dobili na posodo iz angleške založbe Ventura Publishing iz Londona in je prava podoba Pikija iz slikanic Erica Hilla, po katerih

mali obiskovalci knjižnice z veseljem segajo. V naši knjižnici smo njihovo ponudbo z veseljem sprejeli in s sodelavkami smo se dogovorile, da ob tej priliki poskušamo izpeljati skupaj s Pikijem igralno uro s knjigo.

V otroškem oddelku naše knjižnice se je zbralo 25 otrok med 3. in 6. letom, nekateri v spremstvu stare mame ali očka in mamice, drugi mali pogumneži so prišli sami ali pa poslali starše na kavico, nato pa smo skupaj posedli kar na blazine na tla in najprej prisluhnili gospodu Vasji Cerarju, uredniku Pisanic, Sinjega galeba in Odiseja, ki nam je povedal nekaj o založbi in njenemu delu, nam izročil knjige, nato pa smo skupaj pregledali slikanice o Pikiju in se poigrali, da ima ta dan Piki rojstni dan, ga poklicali medse, mu voščili in mu izročili v srebrn papir zavito penasto kost z rdečo pentljo. Piki se je seveda hotel otrokom oddolžiti in jim je razdelil bombone in balončke. Potem smo spet listali knjige, si ogledali kaseto s Pikijevimi risankami, ob kaseti zapeli Pikijevo pesmico, nato pa se lotili branja Pikijevih ilustracij, ki smo si jih s pomočjo fotokopirnega stroja sposodili iz slikanic. Otroci so zlasti z veseljem božali Pikijev mehki trebušček, hrbet in rep, z veseljem lezli v veliko kartonasto hišo, ki smo jo postavili za Pikija, pa je bila zanj še vseeno premajhna - mimogrede, Pikijev kostum si je nadela kar naša knjižničarka Joži Ahačič, načrtovali sva, da bi se šli tudi skrivalnice, kot to počne Piki ob praznovanju svojega rojstnega dne v slikanici, pa nam premajhen prostor in velik kostum tega nista dopuščala, kljub temu pa so bili takega srečanja s Pikijem otroci veseli.

Za nas knjižničarke je bila taka oblika dela z otroci nova izkušnja, ki jo bomo še skušali ponoviti, saj smo za najmlajše do zdaj imeli klasične oblike ure pravlje in nekajkrat v gosteh manjše skupine otrok ali pa vzgojiteljic s krajšimi predstavami za otroke.

Tega zapisa sem se lotila z enim namenom: želimo se javno zahvaliti delavcem Mladinske knjige za Pikija, ki ga je v Trzič "pripeljala" gospodična Mateja Uršič in za podarjenih 50 knjig. In kakšno bo naše darilo založbi? Skupaj z otroci smo predstavnikoma založbe, gospodični Uršičevi in gospodu Cerarju, obljubili, da bomo še bolj pridno kupovali in prebirali njihove kvalitetne otroške knjige.

Marija Maršič
v imenu mladih prijateljev knjig in
v imenu tržiških knjižničark

ŠOLSKE KNJIŽNICE

TA VESELI DAN ... V KNJIŽNICI SREDNJE EKONOMSKE ŠOLE V MARIBORU

V četrtek, 23. marca 1995 smo v šolski knjižnici Srednje ekonomske šole v Mariboru doživeli nepričakovano presenečenje. Obiskali so nas namreč predstavniki iz IZUM. Teden dni prej so z vodstvom šole podpisali pogodbo o polnopravnem članstvu v sistemu COBISS. Naključje je hotelo, da je bila le-ta

vpisana pod zaporedno številko 100 in je naša šola tako postala stoti član sistema. O tem smo bili sicer obveščeni, ne pa tudi o tem, da dobimo še darilo. Podarili so nam terminalsko postajo, matrični tiskalnik in vse priročnike za delo v sistemu. Ob tej priložnosti smo tudi vzpostavili komunikacijsko povezavo s COBISS/OPAC sistemom. Darila smo vsi neizmerno veseli, še najbolj pa dijaki naše šole, ki so pridni in redni obiskovalci naše in ostalih knjižnic in že z veseljem iščejo knjige, ki jih sami nimamo, še po drugih knjižnicah v Sloveniji. Šolska knjižnica je pričela z rednim delovanjem v letošnjem šolskem letu. Je knjižnica in čitalnica v enem, na prostoru ca. 40 m². Imamo okoli 12.000 enot knjižničnega gradiva, ki ga izposojamo na dom ali uporabljamo kot referenčno gradivo. Šolo obiskuje 1.100 dijakov v 36 oddelkih. V knjižnici je zaposlena ene delavka. Kolegom iz IZUM še enkrat prisrčna hvala.

Simona Ditz

VISOKOŠOLSKE KNJIŽNICE

STATUS VISOKOŠOLSKIH KNJIŽNIC UNIVERZE V LJUBLJANI

Ob razpravi o novem statutu Univerze v Ljubljani, ki pravkar

poteka med članicami Univerze, se ponovno postavlja vprašanje vloge in statusa visokošolskih knjižnic na matičnih fakultetah oziroma Univerzi, obenem pa se pojavlja tudi dilema, kako v statutu Univerze opredeliti knjižnično dejavnost.

Glede statusa visokošolskih knjižnic je stališče bibliotekarske stroke jasno, da so knjižnice sestavni del izobraževalnega in raziskovalnega procesa na visokošolskem zavodu. Vendar v praksi pogosto ugotavljamo, da na Univerzi ni enotnega mnenja glede vloge in statusa visokošolskih knjižnic, njihova dejavnost pa je marsikje zapostavljena. Posebno se zapostavljenost pojavlja pri nekaterih nesamostojnih knjižnicah.

Prav zato smo se v Enoti za razvoj knjižničarstva pri Narodni in univerzitetni knjižnici stalno prizadevali, da bi bila ta dejavnost ustrezno opredeljena v vseh pomembnejših dokumentih, ki zadevajo delovanje Univerze (npr. Zakon o visokem šolstvu) ali jih Univerza še namerava sprejeti (npr. Statut Univerze v Ljubljani). Pristojnim komisijam na Univerzi smo tudi posredovali predlog člena za statut Univerze, ki bi natančneje opredeljeval vlogo visokošolskih knjižnic in s tem tudi posredno izboljšal njihov status.

Naša prizadevanja smo utemeljevali z dejstvom, da je knjižnična dejavnost na fakultetah tesno povezana s pedagoškim in raziskovalnim procesom in ji zaradi tega pripada ustrezen status, odločno pa smo zavrnila popolnoma zgrešene težnje nekaterih fakultet, da bi to dejavnost uvrstili med administrativne službe.

Sodoben koncept visokošolskih knjižnic je presegel preživeto opredeljevanje visokošolskih knjižnic kot zgolj skladišča in izposoje-

vališča knjig. Danes so sodobne visokošolske knjižnice komunikacijski centri znanstvenih in drugih informacij, ki s svojo dejavnostjo neposredno prispevajo k razvoju znanosti na Univerzi in tudi v širši družbi.

Čedalje bolj pa se uveljavlja tudi njihova neposredna izobraževalna funkcija, saj je potrebno z uvedbo informacijske tehnologije uporabnike tudi uvajati in izobraževati za uporabo novih informacijskih virov. Zaradi vseh teh pomembnih strokovnih nalog, ki jih mora knjižničar opravljati, so zanj potrebna poleg diplome visoke šole še posebna bibliotekarska in informacijska znanja, pa tudi permanentno izobraževanje in zasledovanje stroke.

Na Univerzi v Ljubljani deluje 61 visokošolskih knjižnic, od katerih sta dve knjižnici samostojni (Narodna in univerzitetna knjižnica in Centralna tehniška knjižnica), pet knjižnic opravlja naloge osrednjih knjižnic, vse ostale pa so nesamostojne enote na fakultetah in visokih šolah.

Zaradi pomembnosti, ki jo ima knjižničarska dejavnost v vzgojno-izobraževalnem procesu, delovanju in razvoju teh knjižnic, ji moramo posvetiti večjo pozornost ter obenem poskrbeti za ustrežnejši status visokošolskih knjižnic in njihove dejavnosti, ter ga tudi natančneje opredeliti v statutu ljubljanske Univerze.

Ana Martelanc

Objavljeno v: Vestnik 26(1995)3, str. 6, Univerza v Ljubljani

LJUBLJANSKA UNIVERZA V LETU 1994

Na zadnji seji univerzitetnega sveta smo med gradivi prejeli tudi "Poročilo rektorja : 1994", ki prinaša celo vrsto zanimivih podatkov o delovanju ljubljanske univerze v preteklem letu. Izbrali smo jih nekaj.

Odlok o preoblikovanju Univerze v Ljubljani (sprejet konec minulega leta) je njeno sestavo spremenil, tako da jo sedaj sestavlja 18 fakultet, 3 akademije in 4 visoke strokovne šole.

V letu 1994 je bilo na univerzi za polni delovni čas zaposlenih 3.941 delavcev, med njimi 1.072 učiteljev (27.2 %), 610 sodelavcev (15.5%), 11 znanstvenih sodelavcev (0.3%), 633 stažistov, asistentov in novih raziskovalcev (16%) ter 1.615 (41%) drugih zaposlenih. Če pogledamo strukturo zaposlenih, ugotovimo, da je bilo žensk 1.867 ali 47.4% (največ med t.i. drugimi zaposlenimi in sicer kar 68.5% teh, med učitelji pa le 19.5%).

Skupaj je bilo vseh zaposlenih (polni in nepolni delovni čas) 4.988, med njimi 1.698 učiteljev (34%), 771 sodelavcev (15.4%), 14 znanstvenih sodelavcev, 633 stažistov, asistentov in novih raziskovalcev ter 1.872 drugih zaposlenih. Med vsemi zaposlenimi je bilo 2.212 žensk (44.3 %), med učitelji 6.8% in med t.i. drugimi zaposlenimi (administrativno tehnično osebje, knjižničarji itd.) 68.2%.

V letu 1994 je na ljubljanski univerzi višjo izobrazbo pridobilo 1.661 kandidatov, visoko 2.337, specializacijo je opravilo 56 kandidatov, magisterij 318 in doktorat 180 kandidatov.

Univerza je iz proračunskih sredstev pridobila na enega študenta 378.992 SIT (cca. 3.008 USD). Znesek je za polovico manjši od tistega v ZDA in na Švedskem ter kar štirikrat manjši od sredstev, ki jih namenja univerzam proračun Luksemburga. Zanimiva je še ena primerjava (ki jo navaja omenjeno poročilo), namreč, v letu 1993 je ljubljanska univerza iz državnega proračuna prejela okoli 12,8 milijard SIT, proračunska denarna nadomestila za brezposelne pa so takrat znašala okoli 16,8 milijard SIT ali 31% več.

Pereč problem ljubljanske univerze je vpis in učinkovitost študija. Tudi študijsko leto 1994/95 je značilno po tem, da se glede vpisa t.i. ponudba in povpraševanje precej razhajata - na področju družboslovja je vpisnih mest premalo, preveč pa na področju naravoslovja. Na razpisna mesta se je tokrat prijavilo 72% preveč kandidatov za redni študij in 30% premalo za izredni študij. Od 15.180 prijavljenih kandidatov, se jih je vpisalo tam, kjer so se prijavili, le 44.8%, drugam se jih je vpisalo 15.2%, kar 40% prijavljenih pa se ni vpisalo nikamor.

V tekočem študijskem letu je na univerzo vpisanih skupaj 30.529 študentov, med njimi 25.044 rednih in 5.485 izrednih. Največ novincev so vpisale: Ekonomska fakulteta 2.188 (1.057 rednih in 1.131 izrednih), Filozofska fakulteta 1.290 (1.186 rednih in 104 izrednih) ter Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo 1.154 (1.149 rednih in 5 izrednih). Če pa govorimo o vseh vpisanih študentih (tako rednih kot izrednih), jih je (po podatkih iz oktobra 1994) bilo največ vpisanih na Ekonomski fakulteti

(4.528), na Filozofski fakulteti (3.576) in na FNT (2.599).

Prehodnost rednih študentov iz 1. v 2. letnik je na ljubljanski univerzi daleč nižja kot v razvitih deželah in je v letu 1993/94 znašala le 49.2%. Analize pa kažejo, da so pri študiju bolj uspešne ženske (med redno vpisanimi študenti jih je v tem študijskem letu 56.9%).

V rektorjevem poročilu stanje knjižničnega sistema ljubljanske univerze ni posebej analizirano, je pa omenjena finančna problematika oz. kritično stanje pri nabavi tuje periodike. Sredstva, ki ga knjižnice prejema od MZT in MŠŠ namreč predstavljajo le 50% vsote, ki bi bila potrebna za potreben obseg nabav. Centralna medicinska knjižnica je npr. zmanjšala število naročenih naslovov t.i. strateške periodike od 1346 v letu 1993 na 892 v letu 1994. Rektorjevo poročilo še poudarja, da se je stanje bistveno poslabšalo po sklepu vlade R Slovenije, da prenese financiranje dejavnosti knjižnic v celoti na MŠŠ.

Melita Ambrožič

OBVESTILA

Društvo bibliotekarjev Ljubljana obvešča svoje člane, da je članarina za leto 1995 2.200 tolarjev, za upokojence in študente pa 1.100 tolarjev. Znesek za članarino nakažite na žiro račun: 50101-678-70081 ali se osebno oglasite v NUK pri Mirjam Intihar, blagajničarki DBL (NUK, tel.: 1250-147). Vse ugodnosti članstva (Mestno gledališče 30% popust, knjigarni Konzorcij in Kazina 10% popust, Cankarjeva založba 10% popust in Knjižni center C Kopitarjeva 2 5% popust) veljajo od takrat, ko poravnate članarino za leto 1995. ---
Nada Češnovar

Nove telefonske številke:

MARIBORSKA KNJIŽNICA, Rotovški trg 2 ima nove telefonske številke:

- uprava: 062/222-161
- ravnateljica: 062/222-640
- Knjižnica rotovž: 062/226-673, 227-757
- Fax: 062/222-499

Sprememba naslova:

KNJIŽNICA JOŽETA MAZOVCA
Enota Nove Fužine
Preglov trg 15
61120 LJUBLJANA

Oprema za izobraževanje

Za nakup novega osebnega računalnika in laserskega tiskalnika, ki ga v NUK oz. Enoti za razvoj knjižničarstva uporabljamo za izvajanje izobraževalnega procesa, nam je finančna sredstva prispeval Zavod za odprto družbo -

Slovenija (prej: Open society fund), za kar se mu toplo zahvaljujemo.

POPRAVEK

V prejšni številki Knjižničarskih novic je v članku Silve Novljan "Knjižnice in pismenost" prišlo do napake v tabeli o dejavnosti knjižnic, zato objavljamo celotno tabelo s točnimi podatki še enkrat.

	Leto	
	1979	1990
Prostor	23.193 m ²	45.101 m ²
Knjižnično gradivo	3.159.362	5.248.421
Kader	443	653
Članstvo	236.500	313.518
Izposoja	4.859.404	7.935.763

Obveščamo vas, da bo letošnje jesensko **posvetovanje Zveze bibliotekarskih društev Slovenije**

"Knjižnične zbirke: izgradnja in upravljanje"

v Festivalni dvorani na Bledu od 6. do 8. novembra 1995. Vljudno vabljeni!

Predsedstvo ZBDS

SOLIDARNOST S KNJIŽNIČARJI V SARAJEVU

Sarajevo je v obroču že več kot 1000 dni. Kolegi v sarajevskih knjižnicah so izpostavljeni vsem posledicam mučnega obleganja in s takim stanjem pogojeni intelektualni in strokovni izolaciji. Te dramatične okoliščine vplivajo seveda na njihovo vsakdanje življenje, najbolj jih pesti pomanjkanje: hrane in osnovnih higienskih sredstev, električne energije in vode zaradi številnih prekinitev vodov, goriva za zadostno ogrevanje v ostrih zimah.

Povprečni mesečni dohodek sarajevskega knjižničarja ni večji od 2 dolarjev, cena kubičnega metra drv za ogrevanje pa doseže tudi 500 dolarjev. Prebivalstvo prizadetega mesta si zato ne more privoščiti niti tega niti drugih življensko nujnih potrebščin.

Zato pozivamo knjižničarje po vsem svetu, da solidarnostno olajšajo stisko kolegov v Sarajevu. Z denarnim prispevkom ne boste samo omogočili 150 knjižničarjem in njihovim družinam, da lažje prestanejo nadloge vojne, temveč boste tudi pomagali, da v obleganem mestu oživi kulturno življenje, ki je bilo vedno tesno povezano z močno soudeležbo knjižničarjev.

Prispevki bodo enakomerno razdeljeni sarajevskim knjižničarjem s pomočjo lokalnega predstavništva Unesca in Društva bibliotekarjev Bosne in Hercegovine.

UNESCO

IFLA

Prispevke nakažite preko banke ali s čekom na spodaj navedene naslove:

*Please transfer your donations
indicating code 416 BIH 60 "SOLIDARITY WITH LIBRARIANS":*

- (a) by cheque
to the order of UNESCO addressed to The Director, Division of the General Information Programme, UNESCO, 1, rue Miollis - 75732 PARIS Cedex 15
- (b) by bank transfer
to UNESCO accounts
- 949-1-191558 Chase Manhattan Bank N.A. International Money Transfer Division, 1 New York Plaza, NEW YORK, NY 10015, USA;*
 - 00037291180, Clé RIB 58; Code banque 30003; code guichet 03301, Société générale, Agence Paris-Saint Dominique, 106, rue Saint-Dominique, 75007 PARIS, France. (for French Francs)*
- to IFLA account*
- 51 36 38 911 ABN-AMRO NV, The Hague, Netherlands*

V KROŽENJE

KNJIŽNIČARSKE NOVICE, 5(1995)4. ISSN 0353-9237. Izdala in razmnožila: NUK, Turjaška 1, Ljubljana. Urednik: Jelka Kastelic. Uredniški odbor: mag. Melita Ambrožič, Ivan Kanič. Naklada: 600 izvodov. Cena posamezne številke: 500 SIT. Prejetih tekstov ne lektoriramo in ne honoriramo.

Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje Republike Slovenije št. 23/179-92 z dne 16.3.1992 štejejo *Knjižničarske novice* med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3 Zakona o prometni davku, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.

Naslov uredništva: NUK, Enota za razvoj knjižničarstva, za "Knjižničarske novice", Turjaška 1, 61000 Ljubljana. Prispevke lahko pošiljate tudi na disketah (v ASCII formatu), ali po elektronski pošti (NUK::JELA).